

Zabłąkane chronione zwierzę. Jak postępować, by nie złamać prawa?

2021-07-29

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, w stosunku do dziko występujących zwierząt, gatunków objętych ochroną gatunkową zostały wprowadzone zakazy m.in. umyślnego zabijania, umyślnego okaleczania i chwytania, przemieszczania z miejsc regularnego przebywania w inne miejsca. Również umyślne wprowadzanie do środowiska przyrodniczego zwierząt należących do gatunków objętych ochroną jest co do zasady zabronione.

Należy mieć na uwadze, że dziko występujące zwierzęta objęte ochroną stanowią element środowiska przyrodniczego, którego człowiek również jest częścią. Nie należy więc wychodzić z założenia, że każde dziko występujące zwierzę na terenie osad ludzkich powinno być odłowione. Postępowanie takie prowadziłoby do znacznego spadku bioróżnorodności w naszym otoczeniu i nieprzewidywanych zmian w łańcuchu troficznym. Podjęcie decyzji o odłowieniu powinno więc odbywać się jedynie w przypadku zagrożenia dla zdrowia, mienia lub życia zwierząt lub ludzi.

Ustawa o ochronie przyrody oraz ww. rozporządzenie umożliwia jednak w uzasadnionych przypadkach dokonanie zakazanych czynności. Istnieje kilka rozwiązań umożliwiających w świetle prawa schwywanie dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Zgodnie z § 9 ww. rozporządzenia zakazy chwytania, transportu, przetrzymywania oraz umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, nie dotyczą przypadków:

- **chwytania na terenach zabudowanych przez podmioty upoważnione przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska zabłąkanych zwierząt i przemieszczania ich do miejsc regularnego przebywania**
- **chwytania zwierząt rannych lub osłabionych w celu udzielenia im pomocy weterynaryjnej i przemieszczania do ośrodków rehabilitacji.**

W pierwszym przypadku schwywania może dokonać jedynie podmiot upoważniony przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Upoważnienia takie są wydawane na wniosek podmiotów wyspecjalizowanych w chwytaniu poszczególnych grup zwierząt i upoważnione podmioty mogą dokonywać takich czynności na obszarze określonym w wydanym upoważnieniu przez okres jego obowiązywania.

W drugim przypadku nie ma określonego podmiotu, jednak należy mieć na względzie fakt, że chwytanie zwierząt rannych może być niebezpieczne także dla człowieka a czynność ta może być wykonana jedynie w celu udzielenia im pomocy weterynaryjnej i przemieszczania do ośrodków rehabilitacji, przetrzymywanie zwierząt chronionych jest niedozwolone.

W szczególnych przypadkach istnieje także możliwość uzyskania indywidualnej zgody na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do zwierząt objętych ochroną gatunkową. Należy w tym celu zwrócić się do właściwego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z wnioskiem o zezwolenie na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt, objętych ochroną.

Należy pamiętać, że w sytuacjach nagłych, w których obiektywnie nie można przeprowadzić normalnego postępowania administracyjnego w formie pisemnej, istnieje możliwość uzyskania decyzji ustnych. Decyzje ustne mają taką samą rangę prawną jak pisemne, a w sytuacjach pilnych, w tym w sytuacji bezpośredniego zagrożenia, mogą być bardziej zasadne. Podstawową zasadą w administracji publicznej jest jednak zasada pisemności. Decyzje ustne mogą więc być wydane w absolutnie wyjątkowych przypadkach. Natomiast treść oraz istotne motywy takiego sposobu załatwienia sprawy zostają utrwalone w formie protokołu.

